

**rijksuniversiteit
groningen**

Jaarverslag 2016
Dierexperimentencommissie
Rijksuniversiteit Groningen

Adressen

post Ant. Deusinglaan 1, huiscode FA29
9713 AV Groningen

e-mail secrdec.umcg@umcg.nl (secretariaat)

internet www.rug.nl/umcg/dec

Introductie

In de afgelopen twee jaar is de structuur van werken voor de Dierexperimentencommissie (DEC) sterk veranderd, dit in verband met de invoering van de herziene wet op de dierproeven (WoD), eind 2014. Met invoering van deze wet moeten voor nieuw te starten dierexperimenteel onderzoek aanvragen ingediend worden bij de Centrale Commissie Dierproeven (CCD). In 2016 was de overgangsregeling – geldend tot 1 januari 2018 – nog van kracht. Dit betekent voor de CCD aanvragen dat aanvragen, na afstemming met de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD), eerst door de DEC beoordeeld worden waarna de aanvraag, met DEC advies, naar de CCD wordt gestuurd. Binnen deze regeling is het ook nog mogelijk om wijzigingen/amendementen voor oude projecten bij de DEC in te dienen. De oude projecten moeten voor 18 december 2014 door de DEC-RUG zijn goedgekeurd en zijn tot maximaal 1 januari 2018 nog geldig.

De DEC-RUG

Samenstelling

Conform samenstellingseisen vastgesteld in de WoD was de DEC op 1 Januari 2016 samengesteld zoals weergegeven in **tabel 1**. Gedurende het lopende jaar zijn er geen mutaties in de samenstelling van de DEC geweest.

Tabel 1. Samenstelling DEC-RUG op 1 januari 2016

Positie	Expertise W3V; ED; PG; HV; E; PB	Betrokken bij dierproeven? B/NB	Arbeidsrelatie RUG
Voorzitter	W3V; PG; HV; PB	B*	gA
Lid 2	W3V, PB	B*	gA
Lid 3	E	NB	gA
Lid 4	W3V	B	gA
Lid 5	W3V	B	A
Lid 6	ED	NB	gA
Lid 7	W3V	B	A
Lid 8	W3V	NB	gA
Adviseur 1	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Adviseur 2	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Secretaris (ambtelijk)			

Afkortingen: **Expertise:** W3V = de wetenschapsgebieden en wetenschappelijke toepassingen waarvoor de dieren zullen worden gebruikt, met inbegrip van vervanging, vermindering en verfijning op de betrokken gebieden; ED = het ontwerp van proeven, in voorkomend geval met inbegrip van de statistische aspecten; PG = de proefdiergeneeskundige praktijk dan wel de diergeneeskundige praktijk met betrekking tot wilde dieren; HV = het houden en verzorgen van dieren van de soorten die zullen worden gebruikt; E = ethiek; PB = proefdieren en hun bescherming; **Betrokken bij dierproeven:** NB = niet betrokken; B = betrokken, B* = betrokken uitsluitend buiten NL; **Arbeidsrelatie:** gA = geen arbeidsrelatie; A = arbeidsrelatie

Vergunninghouders.

De DEC-RUG behandelde CCD aanvragen voor de RUG (UMCG, GRIP en Centrum voor Levenswetenschappen). Tevens heeft de DEC-RUG aanvragen behandeld voor externe vergunninghouders, te weten Brains On-line en InnoSer.

Activiteiten DEC-RUG

Vergaderingen

In 2016 kwam de DEC-RUG twaalf keer bijeen. De KLEINE-DEC, waarin de voorzitter, vicevoorzitter (een per maand roulerend DEC-lid) en secretaris zitting hebben met de adviseurs, kwam elf keer bijeen. In de KLEINE-DEC vergaderingen werden wijzigingen/amendementen voor oude basis- en deelprojecten voorbereid. In de reguliere DEC vergaderingen zijn CCD aanvragen besproken en DEC adviezen voor de CCD voorbereid en ook besluiten op wijzigingen/amendementen voor oude basis- en deelprojecten genomen. Bij een aantal vergaderingen werden onderzoekers uitgenodigd, dit om hun - in amendementen voorgenomen - dierproeven nader toe te lichten.

Amendementen/wijzigingen oude projecten

In 2016 werden bij de DEC-RUG 35 reacties, 73 amendementen/wijzigingen en 14 verlengingsverzoeken behandeld. Hierbij was het merendeel afkomstig van de vergunninghouder RUG, en dan met name het UMCG. De DEC heeft één wijzigingsverzoek negatief beoordeeld.

CCD Aanvragen

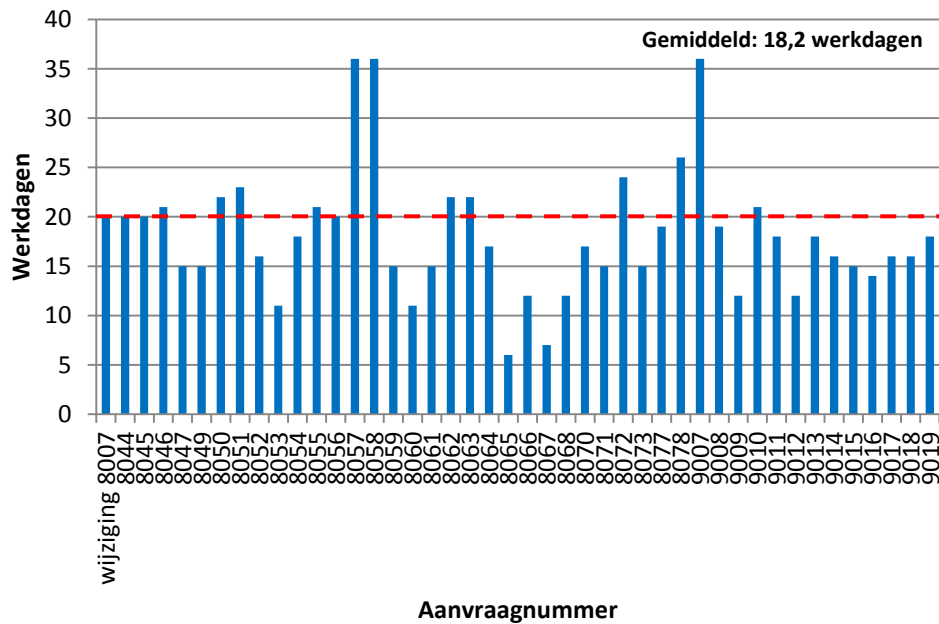
In 2016 zijn 50 nieuwe CCD aanvragen en 1 wijzigingsaanvraag bij de DEC binnengekomen. Naar aanleiding van de aanvraag werden in alle gevallen vragen gesteld aan de aanvrager en bij 11 aanvragen was het DEC oordeel 'niet beoordeelbaar' en werd het verzoek gedaan de aanvraag te herschrijven. Op 31 december 2016 waren er voor 44 ingediende aanvragen DEC adviezen opgesteld. Bij 1 aanvraag is geen DEC advies opgesteld in verband met intrekken/stoppen van de aanvraag en bij 6 aanvragen liep de DEC beoordelingsprocedure nog op 31 december 2016. De benodigde werkdagen voor het opstellen van een advies zijn weergegeven in **Figuur 1**. Het gemiddelde aantal werkdagen lag op 18,2. Bij 12 aanvragen was er een overschrijding van de streeftijd van maximaal 20 werkdagen. Bij de grotere overschrijdingen werd dit met name veroorzaakt door de complexiteit van de aanvraag. Van 44 aanvragen zijn door de vergunninghouder de aanvraag, vergezeld van het DEC advies, ingediend bij de CCD. Van deze aanvragen zijn er 43 vergund. Van 1 aanvraag liep de beoordelingsprocedure nog ten tijde van opmaak van dit jaarverslag. Uit deze cijfers blijkt dat in alle gevallen het DEC-RUG advies is gevolgd door de CCD. Hierbij moet opgemerkt worden dat de CCD aan ongeveer een derde van de verstrekt vergunningen nog algemene voorwaarden heeft verbonden. Bij een drietal vergunningen is de voorwaarde gesteld dat er een tussentijdse terugkoppeling gegeven moest worden.

Nieuw DEC adviesformulier

In juli 2016 is een nieuw format DEC adviesformulier in gebruik genomen. Dit nieuwe format is gebaseerd op de herschreven CCD notitie 'Ethisch toetsingskader voor proefdiergebruik - Praktische handreiking voor Dierexperimentencommissies', uitgebracht in juli 2016.

Communicatie

Ter introductie van de nieuwe procedures m.b.t. de nieuwe wet op de dierproeven zijn er door de IvD en de DEC, net als in 2015, een aantal voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor onderzoekers. Deze werden gehouden op 4 en 6 oktober 2016.

Figuur 1. Doorlooptijd bij DEC-RUG voor ingediende CCD aanvragen/wijzigingen. Aanvragen die voor 1 januari 2017 zijn afgerond worden weergegeven. De rode stippellijn geeft de streeftijd van 20 werkdagen voor behandeling van CCD aanvragen aan.

Landelijk overleg

De DEC-RUG heeft geparticipeerd in een drietal, door de NVDEC, georganiseerde bijeenkomsten, n.l. het (NV)DEC voorzittersoverleg op 25 juli en 29 november en een studiedag over behandeltermijnen op 3 November. Het hierboven genoemde NVDEC voorzittersoverleg was voorafgaand aan de CCD-DEC voorzitters bijeenkomsten. Deze vonden op dezelfde dagen plaats en werden georganiseerd door de CCD. Ook hierin participeerde de DEC-RUG.

Op 17 november heeft er overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de DEC-RUG en de CCD, dit naar aanleiding van de reactie van de DEC-RUG op de concept beleidsregels ‘Meldingen in het kader van een projectvergunning’ en de kanttekeningen die de DEC-RUG plaatste bij het nieuwe format DEC advies formulier.

Verder heeft er op 30 juni een overleg plaatsgevonden tussen de voorzitter van de DEC-RUG en een inspecteur van de NVWA n.a.v. de wijze van omgaan met wijzigingen dierproeven bij projecten goedgekeurd voor 18 december 2014.

Educatie

Bij drie cursussen proefdierkunde (januari, mei en september 2016) werd de nieuwe wet op de dierproeven, de aanvraagprocedure en de rol van de DEC hierin, uitgelegd.

Ervaringen in 2016

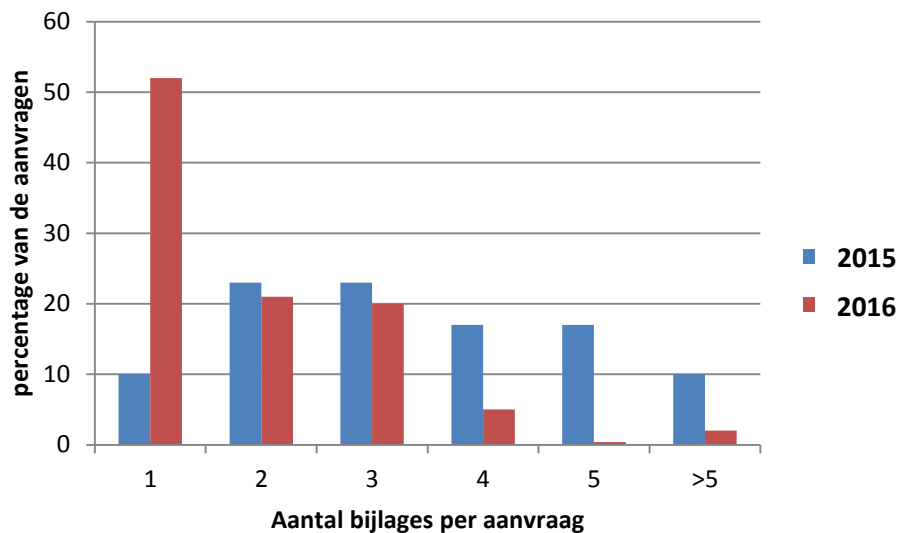
WOB

In het kader van de wet op openbaarheid van bestuur (WOB) zijn er in 2016 voor vrijwel alle RUG aanvragen WOB procedures opgestart. De WOB procedure heeft betrekking op alle externe stukken die in het kader van een aanvraag bij de CCD – het zelfstandig

bestuursorgaan – binnenkomen. Hiertoe behoort niet alleen de niet-technische samenvatting (NTS), maar ook de projectaanvragen en de DEC-adviezen. Het resultaat is dat nu, in tegenstelling tot eerdere afspraken, nu niet alleen de NTS, maar zelfs ook de projectaanvraag met bijlagen en het betreffende DEC-advies nagenoeg integraal op de CCD-website staan en mondiaal te raadplegen zijn.

Aanvragen

Ten opzichte van het startjaar 2015 waren er in 2016 een aantal veranderingen merkbaar. Bij meer aanvragen werd het DEC advies gevolgd door de CCD. Aanvragen die bij de DEC binnenkwamen hadden ook minder bijlagen. **Figuur 2** laat de verdeling van de aantallen bijlagen per aanvraag zien. Ten opzichte van 2015 was er in 2016 een sterke stijging van het percentage aanvragen met 1 bijlage terwijl de percentages voor de aanvragen met 4 of meer bijlagen afnamen. Dit heeft niet geleid tot lagere doorlooptijden van aanvragen t.o.v. doorlooptijden in 2015.

Figuur 2. Verdeling van aantallen bijlagen per aanvraag in 2015 en 2016.

Op grond van de opgedane ervaring in 2015 en 2016 is het voor de DEC beter in te schatten op welk abstractieniveau en mate van samenhang ingestoken moet worden bij het schrijven van een aanvraag. Naar oordeel van de DEC slagen ook steeds meer aanvragers er in de juiste mate van abstractie en samenhang aan te brengen in hun aanvraag. De DEC, de aanvragers – en vermoedelijk ook de CCD- lijken hier een leertraject doorgemaakt te hebben. Een nieuwe uitdaging ligt in de periode rond het aflopen van de overgangsregeling. Na 1 januari 2018 zal al het dierexperimenteel onderzoek onder een CCD vergunning plaats moeten vinden hetgeen een stijging van aanvragen in 2017 zal betekenen. Daarnaast is er nog een logistieke uitdaging: na 1 januari 2018 zullen aanvragen eerst naar de CCD gestuurd moeten worden waarna deze, voor het verkrijgen van een DEC advies, doorgestuurd worden naar de DEC. Bij deze veranderde ‘routing’ kan het voor de DEC lastiger zijn voor alle ontvangen aanvragen de doorlooptijd van 20 dagen te halen, zeker bij een nu nog gangbare frequentie van maandelijks vergaderen.